

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

LECT. UNIV. DR. DUMITRU VALENTIN FLORENTIN

Această teză prezintă succint activitatea mea științifică, profesională și academică după prezentarea publică a tezei mele de doctorat, intitulată Impactul tehnologiilor informaționale asupra organizării și funcționării sistemelor financiar-contabile ale companiilor, coordonator prof.univ.dr. Vasile Florescu, la Academia de Studii Economice din București în 2009. Activitatea și realizările științifice prezentate aici sunt dezvoltate în domeniul implementării și utilizării tehnologiilor informatice și în special a sistemelor informatice de tip ERP (ERPS) sau sistemelor întreprindere (ES).

Contribuția mea se sprijină pe câțiva piloni: beneficiile implementării și utilizării ERPS-urilor sau ES-urilor, dificultățile întâlnite de companii în implementarea și utilizarea ERPS-urilor sau ES-urilor, impactul ERPS-urilor sau ES-urilor asupra organizațiilor. Metodele de cercetare utilizate au fost de natură calitativă (de exemplu, prin realizarea unor interviuri pentru studii de caz) sau cantitative (de exemplu, prin folosirea chestionarelor sau a bazelor de date). În acest domeniu, am folosit teoria contingenței, teoria difuzării inovațiilor etc.

Statisticile arată faptul că organizațiile din întreaga lume cheltuiesc miliarde de dolari în fiecare an pentru ES-uri. Dacă acest lucru este adevărat, m-am întrebat care sunt beneficiile pe care companiile se așteaptă să le experimenteze prin folosirea ES-urilor. În articolul *O analiză a beneficiilor generate de implementarea și utilizarea sistemelor de tip întreprindere într-o economie în tranziție* analiza mea s-a bazat pe un cadru teoretic sugerat de Shang și Seddon (2003) și îmbunătățit de propriile mele rezultate. Am folosit ca metodă de cercetare studiul de caz. Am prezentat beneficiile identificate din punctul de vedere al experților. Una dintre contribuțiile mele se bazează pe aplicarea cadrului teoretic în cazul unei companii ce operează într-o economie în tranziție. De asemenea, am mapat beneficiile pe fazele de implementare ale ES-urilor. Am abordat beneficiile modul cu modul, nu pentru întregul sistem dintr-o dată.

Pentru companiile de distribuție, adoptarea tehnologiilor informatice poate deschide noi canale de vânzare. În articolul *Beneficiile sistemelor întreprindere pentru companiile de distribuție* am sintetizat beneficiile potențiale ale ES-urilor. Pentru a face acest lucru, am analizat beneficiile raportate de un set de companii de distribuție după adoptarea ES-urilor.

Cele mai bune practici sunt concepute în management ca programe de îmbunătățire care conduc la creșterea performanțelor organizaționale. În cadrul cercetării Implementarea ERP și performanța organizațională. Studiu de caz de bune practici în România eu și echipa mea am studiat efectele implementării sistemelor ERP ca instrumente de gestiune asupra performanțelor organizaționale, în legătură cu procesele organizațiilor și sistemele lor de contabilitate și control. Scopul acestei lucrări este acela de a investiga modul în care evoluția comună și reciprocă a organizațiilor și a sistemelor transformă implementarea ERP într-o cea mai bună practică de management și contabilitate într-o economie în curs de dezvoltare.

Realizăm această investigație în contextul unei cercetări bazate pe date empirice aflate într-un stadiu incipient în România în acest domeniu. Totuși, cele mai bune practici trebuie promovate pentru a stimula schimbarea, într-un mediu din ce în ce mai complex și mai competitiv și cu din ce în ce mai puține resurse aflate la dispoziția organizațiilor. Ilustrăm prin intermediul unui studiu de caz longitudinal modul în care atât sistemul ERP cât și organizația studiată au evoluat împreună în mod coerent, ceea ce a condus în final la creșterea performanței organizației studiate. Cercetarea are contribuții practice pentru mediul de afaceri din România, oferind posibilitatea managerilor români și angajaților din domeniul IT să conștientizeze modul în care pot exploata un sistem ERP la capacitate maximă, dar și punând în evidență importanța contextului organizațional pentru procesele de implementare și post-implementare.

În articolul *Impactul interacțiunii dintre variabilele contingente și sistemele ERP asupra performanței organizației. Studiu de caz pentru o economie în tranziție*, eu și colegii mei am investigat modul în care ERPS-urile sunt implementate și utilizate în România. Am efectuat un studiu de caz longitudinal pentru a investiga corelația dintre variabilele de context, reprezentând variabile ce descriu factorii organizaționali și mediul de afaceri, și ERPS-uri. Arătăm cum ERPS-ul organizației studiate înlocuiește tehnici de management, facilitează formularea și implementarea strategiei, îmbunătățind astfel semnificativ performanța organizației.

Cercetări precedente despre ERPS-uri au arătat că riscul de eșec este foarte mare. De asemenea, dificultățile implementării ERPS-urilor într-o economie în tranziție sunt diferite de cele întâlnite într-o țară dezvoltată (Huang and Palvia, 2001; Roztocky and Weistroffer, 2008). În articolul *Dificultăți în implementarea unui sistem de tip ERP: rezultate într-o economie în tranziție*, cercetarea mea s-a bazat pe prezentarea unui studiu de caz dezvoltat într-o organizație din România ce a implementat un ERPS. Pe baza revizuirii literaturii am definit fazele procesului de implementare (Markus and Tanis, 2000; Parr and Shanks, 2000; Ross and Vitale, 2000; Somers and Nelson, 2004). Am prezentat dificultățile întâlnite în studiul meu de caz. Implementarea a început în anul 2013 și dificultățile au fost legate de finanțare, infrastructura IT, angajați, management etc. Am prezentat dificultățile pe faze specifice de implementare. Am fost implicat activ în procesul de implementare, ceea ce face ca lucrarea mea să fie cercetare acțiune.

Nevoia de a folosi volume mari de date și competiția mare sunt doar două motive care fac utilizarea tehnologiilor informatice necesară. În articolul *Impactul tehnologiilor informatice asupra departamentului de contabilitate al companiilor din România*, plecând de la o revizuire a literaturii, am făcut o cercetare empirică pe bază de chestionar. Am investigat tipurile de tehnologii folosite, motivele care au condus la implementarea anumitor tehnologii, beneficiile aduse de utilizarea tehnologiilor informatice, dificultățile aduse de implementare și efectele viitoare ale aplicațiilor. Concluziile au arătat că a fost o evoluție a gradului implementării tehnologiilor informatice în companiile din România, comparativ cu rezultatele altor studii efectuate cu câțiva ani în urmă.

Am fost interesat și de tehnologii informatice folosite în domenii specifice. Astfel, în articolul *Tehnologiile inovatoare și impactul asupra performanței entităților ce activează în comerțul cu amănuntul* eu și echipa mea am construit cercetarea pe auspiciile teoriei difuzării inovațiilor. Folosind un chestionar am stabilit corelații între diferite variabile incluse în trei categorii (mărimea companiei, tehnologiile informatice folosite în comerțul cu amănuntul, impactul tehnologiilor informatice asupra organizației) și am dezvoltat două modele econometrice originale. Cifra de afaceri este considerată o variabilă exogenă (existența unei rețele unice de calculatoare în organizație depinde de cifra de afaceri ca factor pentru dezvoltare). Modelele arată o corelație negativă între cifra de afaceri totală și procentul din cifra de afaceri obținut prin vânzări online, respectiv existența unei rețele unice de calculatoare este influențată de existența comerțului cu amănuntul online în organizație. Concluziile subliniază limitele cercetării și dezvoltările viitoare necesare.

Activitatea desfășurată de mine după susținerea tezei de doctorat a generat șapte cărți, 11 articole indexate ISI, 9 articole publicate în reviste indexate în baze de date internaționale, 9 lucrări prezentate la conferințe etc. Dintre acestea, pentru două cărți, șase articole ISI, trei articole publicate în reviste indexate în baze de date internaționale și șapte lucrări prezentate la conferințe am avut calitatea de prim sau unic autor sau principal investigator. Am câștigat un contract de cercetare postdoctorală cu proiectul *Creșterea competitivității economiilor în tranziție prin utilizarea tehnologiilor informatice de tip ERP*. De asemenea, am fost membru în patru contracte naționale de cercetare obținute prin competiție.

Prima parte a tezei prezintă și realizările mele profesionale. Astfel, am creat un ERPS denumit Manager Financiar.

Realizările academice sunt prezentate succint în a treia secțiune a primei părți a tezei mele de abilitare.

În a doua parte a tezei am prezentat planul cercetării, în care am subliniat obiectivele de cercetare viitoare, planul de diseminare a rezultatelor cercetării, impactul potențial al cercetării și direcțiile de dezvoltare a activităților academice și de predare.